

TOERISME EN RECREATIE | BRANCHE EN BEROEP

Werkboek

Serienummer:

Licentie:

Voor het activeren van deze licentie kijk je op de volgende pagina.

Te activeren tot:

INLOGGEN OP DE METHODESITE

Voor in dit boek vind je de licentie voor de methodesite van Tendens Toerisme & Recreatie: www.tendens-tr.nl. Op deze methodesite vind je video's, rollenspelen, formulieren, weblinks en bronnen voor opdrachten.

Beschrijving inlogproces

Als je voor het eerst wilt inloggen op de methodesite, moet je eerst de licentie activeren. Deze licentie vind je voor in het boek. De licentie is **24 maanden** geldig vanaf het moment waarop je deze hebt geactiveerd.

Hoe moet je de licentie activeren?

- Open je browser en ga naar licentie.edu-actief.nl (let op: geen www).
- Op deze pagina staan vier lege vakken. Vul hier de licentiecode in. De licentie bestaat uit vier maal zes tekens en is niet hoofdlettergevoelig.
- Klik op de knop 'Activeren' en volg de verdere instructies op de website.

Met je gebruikersnaam en wachtwoord kun je inloggen op de methodesite www.tendens-tr.nl.

WERKEN MET WWW.TENDENS-TR.NL

Wanneer je wordt verwezen naar een video of ander soort bron op de methodesite, doe je het volgende:

- Ga naar www.tendens-tr.nl.
 - Klik op 'Studentenmateriaal'.
 - Kies voor 'Toerisme en recreatie basis' en 'Werkboeken'.
 - Filter vervolgens bij 'Boek' op 'Toerisme en recreatie | branche en beroep' om alleen de materialen bij dit werkboek te zien.
 - Wil je de selectie verder verfijnen, dan kun je dit doen door te filteren op hoofdstuk of bronsoort.
-

COLOFON

Uitgeverij: Edu'Actief b.v.
0522-235235
info@edu-actief.nl
www.edu-actief.nl

Auteur: Carolien Blankendaal
Inhoudelijke redactie: Perry van Milt
Eindredactie: Tineke Ras-Marees
Omslagfoto: Erik Karst Fotografie
Foto's: Bilderberg, Communiceer Nu, David P. Lewis/Shutterstock.com, Erfgoed Bossem, Europa-Park, Shutterstock.com, Thomas Cook Nederland bv, TOP-Recreatie, Walibi Holland

Met dank aan het Rode Kruis

Titel: Werkboek Toerisme en recreatie | branche en beroep
ISBN: 978 90 3722 837 3

© Edu'Actief b.v. 2016

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Edu'Actief, te vinden op www.edu-actief.nl.

INHOUD

	Aan de slag	5
1.1	Over dit werkboek	5
1.2	Werken met Tendens Toerisme &Recreatie	7
1.	Kennismaking met toerisme en recreatie	8
1.1	Oriëntatieopdrachten	8
1.2	Nulmeting en planning	10
1.3	Kennismaken met toerisme en recreatie	11
1.4	Branches	20
1.5	In het nieuws	57
1.6	Eindopdracht	57
1.7	Evaluatie en reflectie	58
2.	Beroep en werkplek	59
2.1	Oriëntatieopdrachten	59
2.2	Nulmeting en planning	61
2.3	De toeristische en recreatieve beroepen	62
2.4	In het nieuws	65
2.5	Eindopdracht	65
2.6	Evaluatie en reflectie	66
3.	Trends, duurzaamheid en veiligheid	67
3.1	Oriëntatieopdrachten	67
3.2	Nulmeting en planning	69
3.3	Trends en ontwikkelingen	70
3.4	Duurzaam toerisme en recreatie	78
3.5	Veiligheid	92
3.6	In het nieuws	101
3.7	Eindopdracht	102
3.8	Evaluatie en reflectie	102
4.	Eindopdracht	103

AAN DE SLAG

OVER DIT WERKBOEK

Je staat aan de start van je opleiding Travel, Leisure & Hospitality. Hierna ga je aan de slag bij een bedrijf op het gebied van toerisme, recreatie en vrijetijd.

Je gaat aan de slag in toerisme en recreatie.

Je kunt aan de slag bij bedrijven in verschillende contexten. Daarbij heb je ook veel contact met internationale klanten/gasten. De verschillende contexten zijn:

- de receptie van een (internationaal) hotel of recreatiebedrijf
- bedrijven gericht op het geven van toeristische informatie en op verkoop, zoals VVV's en ANWB-winkels
- bedrijven in de reisbranche, bijvoorbeeld in de sector vakantiehuizen, zakenreizen of touroperating. Daarbij heb je te maken met de verkoopkanalen reisbureau, contactcenter en internet
- bedrijven in de verblijfsrecreatie, zoals campings, bungalowparken en groepsaccommodaties. Je kunt dan zowel een frontofficefunctie hebben als recreatieactiviteiten organiseren
- bedrijven in de dagrecreatie, zoals in- en outdoorcentra en attractieparken.

Leereenheden

Je leert wat toerisme en recreatie inhoudt en hoe de branches, de beroepen en de werkplek eruitzien. Je doet dat aan de hand van de volgende leereenheden, gepresenteerd in hoofdstukken:

1. toerisme en recreatie
2. beroep en werkplek
3. trends en ontwikkelingen
4. eindopdracht Toerisme en recreatie | branche en beroep.

Beroepshouding

De leerdoelen in de nulmeting hebben te maken met kennis en vaardigheden. Om succesvol en met plezier aan de slag te gaan in de professionele praktijk – tijdens en na je studie – is het belangrijk dat je een bepaalde beroepshouding hebt of aanleert. Je beroepshouding heeft te maken met hoe jij als professional bent.

Voor de medewerker toerisme en recreatie zijn de in het schema vermelde houdingskenmerken belangrijk.

Dienstverlenend	Creatief	Gastgericht
Proactief	Oplossingsgericht	Kwaliteitsgericht
Commercieel	Flexibel	Professioneel
Communicatief	Samenwerkend	Representatief
Sociaal	Resultaatgericht	Geïnteresseerd

Let op deze gevraagde beroepshouding bij het maken van de opdrachten. Het kan een onderwerp zijn in je voortgangsgesprek.

Wat heb je nodig bij dit werkboek?

- theorieboek Toerisme en recreatie | branche en beroep
- methodesite www.tendens-tr.nl.

Wanneer je de theorie of de methodesite moet raadplegen, staat er een pictogram in het werkboek. Bij dit pictogram lees je wat je nodig hebt om de opdracht(en) te maken. Er zijn drie verschillende pictogrammen.

THEORIEBOEK

Hier lees je in welk theorieboek en in welke paragraaf je de informatie vindt om de volgende opdracht(en) te maken.

BRON OP WWW.TENDENS-TR.NL

Hier lees je of je een formulier, weblink, opdracht of ander soort bron bij de opdracht kunt gebruiken en welke dit is.

VIDEO OP WWW.TENDENS-TR.NL

Hier lees je welke video je kunt bekijken om de opdracht te maken.

Hoe sluit je de leereenheid en het werkboek af?

Alle kennis, vaardigheden en houdingsaspecten leer je door het maken en uitvoeren van de opdrachten. Uiteindelijk moet je ook echt in staat zijn om spelactiviteiten te organiseren en uit te voeren.

Om een leereenheid 'Toerisme en recreatie | branche en beroep' af te ronden, moet je:

- alle door de docent opgegeven verwerkingsopdrachten hebben gemaakt
- alle door de docent opgegeven praktijkopdrachten hebben gemaakt
- de theorietoets voldoende hebben afgesloten
- de eindopdracht voldoende hebben afgesloten
- het uitgewerkte reflectieverslag hebben ingeleverd.

TIPS VOOR WERKEN EN LEREN

- Maak zo veel mogelijk gebruik van jouw ervaringen in de praktijk.
- Gebruik zo veel mogelijk de procedures en gegevens van jouw (stage)bedrijf om aan de opdrachten te voldoen.
- Maak goede afspraken met je praktijkbegeleider of docent.
- Maak een goede planning (een stappenplan/afsprakenlijst) waarin staat wanneer je wat gaat doen en bij wie je eventueel hulp kunt vragen.
- Stem dit af met je docent of praktijkbegeleider.
- Je kunt gebruikmaken van je theorie, de methodesite of andere informatiebronnen, voor het opzoeken van informatie en het uitwerken van opdrachten.

WERKEN MET TENDENS TOERISME & RECREATIE

Tendens Toerisme & Recreatie bestaat uit werkboeken en theorieboeken. In een werkboek staat altijd een toekomstige werkomgeving centraal: verblijfsrecreatie, activiteitenbalie, dagrecreatie, hotel, toeristisch informatiebedrijf of de reisbranche.

Elk werkboek bestaat uit leereenheden en heeft een vaste indeling:

- een inleiding, met een overzicht van de leerdoelen
- oriëntatieopdracht(en)
- een nulmeting
- een planning
- opdrachten met verwijzingen naar de theorie en andere bronnen
- de opdracht 'In het nieuws'
- een eindopdracht, bestaande uit een online toets en een praktijkopdracht
- evaluatie en reflectie.

Wil je een uitgebreide uitleg over de verschillende onderdelen en hoe je hiermee werkt? Bestudeer dan het naslagwerk 'Werken met Tendens Toerisme & Recreatie'.

1. KENNISMAKING MET TOERISME EN RECREATIE

Toerisme en recreatie is een brede branche, met veel mogelijkheden. De meeste mensen hebben er wel een beeld bij. Vraag aan een willekeurige voorbijganger wat hij ervan denkt, en je krijgt direct een antwoord.

Toerisme en recreatie is een brede branche.

Inhoud van deze leereenheid

Oriëntatieopdrachten | Nulmeting en planning | Kennismaken met toerisme en recreatie | Branches | In het nieuws | Eindopdracht | Evaluatie en reflectie

Leerdoelen

In de opdrachten van deze leereenheid werk je aan leerdoelen over je kennis van toerisme en recreatie.

Leerdoelen Kennismaking met toerisme en recreatie

1.1 ORIËNTATIEOPDRACHTEN

Jij hebt vast ook al een idee of beeld bij de woorden **toerisme** en **recreatie**.

OPDRACHT 1: TOERISME EN RECREATIE IN DE KLAS

Wat is de beeldvorming over toerisme en recreatie, bij jou in de klas?

Vorm een groep van vier studenten.

- a. Bespreek wat toerisme en recreatie volgens jullie inhoudt. Stel samen een omschrijving op.
- b. Bespreek de gevonden omschrijvingen met de rest van de klas.

OPDRACHT 2: DE VOORBIJGANGER

Je gaat achterhalen wat willekeurige voorbijgangers weten van toerisme en recreatie. Kennen ze verschillen, zien ze overeenkomsten en wat betekenen de begrippen voor hun?

- a. Maak een lijstje met een aantal vragen, om te achterhalen wat volgens verschillende mensen een omschrijving is van toerisme en van recreatie. Laat je vragen controleren door de docent.
- b. Ga de school in of de straat op, om je vragen voor te leggen aan vijf willekeurige mensen.

LET OP!

Vergeet niet om de antwoorden op te nemen, of ze op te schrijven.

- c. Bekijk de antwoorden. Denken alle mensen aan wie je je vragen hebt gesteld hetzelfde over toerisme en/of recreatie? Beschrijf de verschillen en overeenkomsten.

Verschillen: _____

Overeenkomsten: _____

OPDRACHT 3: JOUW BEELD

Hoe denk jij zelf over toerisme en recreatie?

- a. Wat versta jij onder toerisme?

- b. Wat versta jij onder recreatie?

- c. Geef aan waarom het voor jou belangrijk is om kennis te hebben van alle facetten van toerisme en recreatie.

OPDRACHT 4: DE WERELD VAN TOERISME EN RECREATIE

Opdracht De wereld van toerisme en recreatie

Vorm een groep van drie à vier studenten. Neem zes grote vellen papier en noteer op elk vel een van de volgende locaties: ANWB/VVV, vakantieadres, touroperator, reisbureau, vervoersmaatschappij, thuis.

Ga naar de opdracht De wereld van toerisme en recreatie. Print en knip de kaartjes uit. Ga met elkaar in overleg: waar zijn de kaartjes het best op hun plaats?

- Pak je kaartjes met daarop 'Ik wil...'. Leg die kaartjes op de plek waar je die vraag zou stellen. Bijvoorbeeld: 'Ik wil fietsen huren' leg je neer bij 'plaats van bestemming'.
- Daarna pak je de blauwe kaartjes. Hierop staan verschillende werkzaamheden beschreven die je tegenkomt in de verschillende beroepen. Leg ook die kaartjes op de juiste plek. Bijvoorbeeld: Buitenlandse toeristen adviseren over de omgeving leg je neer bij 'plaats van bestemming'.
- Als je nu kijkt naar de plek waar de kaartjes liggen, in welke branche zou jij dan het liefst willen werken?

1.2 NULMETING EN PLANNING

OPDRACHT 5: NULMETING

Nulmeting- en evaluatieformulier Kennismaking met toerisme en recreatie

Noteer de leerdoelen die je al beheerst in de kolom 'Nulmeting'. Overleg met je docent of je opdrachten kunt overslaan.

Bewaar het ingevulde Nulmeting- en evaluatieformulier goed. Aan het eind van de leereenheid heb je dit bij de opdracht 'Evaluatie' weer nodig.

OPDRACHT 6: PLANNING

Planningsformulier Kennismaking met toerisme en recreatie

Noteer de opdrachten die je moet maken op het planningsformulier. Stem je planning af met je docent. Houd tijdens de periode waarin je met de opdrachten bezig bent de planning bij.

1.3 KENNISMAKEN MET TOERISME EN RECREATIE

Vrije tijd en vakantie waren niet altijd voor iedereen weggelegd. Pas halverwege de vorige eeuw kwam deze beweging langzaam op gang.

Thomas Cook heeft de basis gelegd voor de huidige toeristische sector.

Leerdoelen

- Je kunt de belangrijke algemene begrippen uit de branches beschrijven en de verschillen en overeenkomsten noemen.
- Je kunt specifieke kenmerken van de verschillende branches, de verschillende contexten binnen de branches, en de verschillen tussen de contexten omschrijven.
- Je kunt de grote lijnen aangeven van de ontwikkelingen in de branches.
- Je kunt met definities de netto vrije tijd berekenen.

TOERISME EN RECREATIE | BRANCHE EN BEROEP

Bestudeer paragraaf 1.2 De geschiedenis van het toerisme.

OPDRACHT 7: ONTSTAAN VAKANTIE EN VRIJE TIJD

Opdracht Ontstaan vakantie en vrije tijd

Weblink Tijdlijn

Ga naar de opdracht 'Ontstaan vakantie en vrije tijd'. Je ziet hier verschillende jaartallen, omschrijvingen en afbeeldingen. Deze staan door elkaar.

Maak een tijdlijn, waarop je de jaartallen, omschrijvingen en afbeeldingen op de juiste plaats zet.

OPDRACHT 8: HET TOERISTISCH EN RECREATIEF CANON

In de geschiedenis van de vrije tijd en de vrijetijdsbesteding, zie je veel invloeden van de ontwikkeling van de technologie.

Maak een top tien van technologische ontwikkelingen vanaf de 19^e eeuw tot nu, die volgens jou zeker in deze canon thuishoren. Voorzie alle ontwikkelingen van jaartallen en afbeeldingen en maak deze aantrekkelijk op in Word.

OPDRACHT 9: VRIJE TIJD

Quiz Vrije tijd of niet?

Binnen de branches toerisme en recreatie gebruik je 'bedrijfstaal' (ook wel 'vakjargon') en 'bedrijfsbegrippen'. Om deze taal te begrijpen en ook te leren spreken, ga je eerst aan de slag met deze bedrijfsbegrippen en hun betekenis.

- a. In het schema lees je verschillende dagelijkse bezigheden. Geef met een kruisje in de kolommen '1^e keer' aan of de genoemde activiteit volgens jou in de vrije tijd wordt uitgevoerd of niet.

Activiteit	Wel vrije tijd		Geen vrije tijd	
	1 ^e keer	2 ^e keer	1 ^e keer	2 ^e keer
Slapen				
Thuis eten				
Naar school gaan				
Tv-kijken thuis				
Boek lezen				
Uit eten gaan				
Naar de bioscoop gaan				
Wandelen/fietsen				
Naar sportvereniging gaan				
Familie bezoeken				
Naar bruiloft gaan				
Winkelen				
Boodschappen doen				
Aan lichamelijke verzorging doen				

TOERISME EN RECREATIE | BRANCHE EN BEROEP

Wil je weten of je antwoorden kloppen? Bestudeer dan paragraaf 1.1 Kernbegrippen.

- b. Vul na het bestuderen van de theorie de kolommen '2^e keer' in. Heb je het schema nu anders ingevuld?

c. Geef de definitie van:

Bruto vrije tijd: _____

Netto vrije tijd: _____

Noodzakelijke verplichtingen: _____

Externe verplichtingen: _____

Arbeidstijd: _____

d. Reken uit hoeveel netto vrije tijd jij hebt op maandag, zaterdag en zondag.

Maandag: _____

Zaterdag: _____

Zondag: _____

e. Weet je nu beter welke activiteiten in je vrije tijd plaatsvinden en welke niet, en of een activiteit valt onder netto vrije tijd, arbeidstijd, noodzakelijke verplichting of sociale verplichting? Speel de quiz Vrije tijd of niet?

TOERISME EN RECREATIE | BRANCHE EN BEROEP
Bestudeer paragraaf 1.1 Kernbegrippen.

OPDRACHT 10: VRIJETIJSBESTEDING

a. Wat doe jij graag in je (netto) vrije tijd?

b. Geef de definitie van vrijetijdsbesteding.

c. Noem vijf voorbeelden van activiteiten die jij onderneemt als vrijetijdsbesteding.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

OPDRACHT 11: VAN WEEKEND TOT VAKANTIE

In brochures kom je vaak termen tegen als weekend, midweek, korte vakantie en lange vakantie.

a. Zoek op wat er wordt verstaan onder:

Weekend: _____

Midweek: _____

Korte vakantie: _____

Lange vakantie: _____

b. Geef bij de volgende omschrijvingen aan over welke verblijfsduur het gaat: weekend, midweek, korte vakantie of lange vakantie.

Omschrijving	Verblijfsduur
John gaat met zijn vrouw en kinderen van maandag tot vrijdag naar een bungalowpark.	
Ilse gaat van vrijdag tot zondag naar een hotel in Parijs.	
Ineke en Ellen gaan twee weken zonnen en feesten aan de Costa Brava.	
Ans en Geert gaan van vrijdagmiddag tot maandagochtend fietsen op Vlieland.	

- c. Zoek voor jezelf op internet een leuke bestemming en een leuk verblijf, en bekijk de prijzen. Je zult zien dat deze per periode verschillen. Wanneer zijn de prijzen laag en wanneer hoog?

Laag: _____

Hoog: _____

- d. In welke periode ten opzichte van vakanties en feestdagen valt het:

Voorseizoen: _____

Hoogseizoen: _____

Naseizoen: _____

OPDRACHT 12: ONDERSCHIED TOERISME EN RECREATIE

Toerisme en recreatie zijn twee begrippen die veel met elkaar te maken hebben. Soms is het onderscheid heel duidelijk, soms is er veel overlap.

Vorm een groep van vier studenten. Ga op zoek naar afbeeldingen en korte teksten die volgens jullie te maken hebben met toerisme en recreatie. Zoek in de krant, op internet en in tijdschriften. Knip en/of print uit wat je hebt gevonden.

- Welke afbeeldingen en teksten horen bij toerisme en welke bij recreatie? Maak twee stapels van het verzamelde materiaal. Maak een kopie van afbeeldingen en teksten die bij beide begrippen kunnen horen en leg deze op beide stapels.
- Pak twee grote vellen papier. Zet op het ene vel 'toerisme', met de definitie erbij en op het andere vel 'recreatie', met de definitie erbij.
- Controleer nog eens of de afbeeldingen en teksten op de juiste stapel liggen.
- Plak nu de afbeeldingen en teksten op de vellen.
- Welke onderwerpen uit je collage horen bij toerisme en welke bij recreatie? Zet de onderwerpen van je collage in de juiste kolom in het schema.

Toerisme	Recreatie